

Skaut přinášel radost i smutek

Bohuslava Alena Vojtíšková



(scénář k rozhlasové reportáži)

Zpracovali: Natálie Havrdová, Martina Malá, Tereza Nosková, Jan Řehák a Tomáš Zahradník
Vyučující: Dana Andrejsková
Škola: ZŠ Dr. F. L. Riegra, Semily

Ve středu 14. ledna 2015 jsme navštívili paní Bohuslavu Alenu Vojtíškovou, čestnou skautku zvanou „Šakalka“, která se narodila 25. prosince 1931 v Bítouchově. Vyprávěla nám svůj životní příběh, který zasvětila skautu.

„Já sama jsem začínala skautovat v Bítouchově. Bylo mi 13 let, tehdy jsme si nemohli koupit ani skautskou košili, protože nebylo nic.“

Na jednom skautském táboře se seznámila se svým manželem Antonínem Vojtíškem z Nové Paky. Pan Vojtíšek, zvaný Šakal, byl v roce 1954 obviněn společně s dalšími skauty z velezrady a špionáže, a to za ilegální činnost v organizaci Junák. Měli údajně vychovávat své svěřence k nenávisti vůči dělnické třídě. Paní Vojtíšková nám vyprávěla, jak byl její manžel zatčen.

„A ještě ten týden, pracovalo se v sobotu, manžel jel domů na kole a před estébárnou v Semilech ho shodili z kola. Jenomže pochopitelně já jsem nic nevěděla. Šla jsem ohlásit, že nepřišel domů. Estébák mně tvrdil, že až ho jednou najdou, že ho zavraždí, až zčerná, a že určitě utekl za hranice. Já jsem tvrdila, že ne.“

Mezitím, co paní Vojtíšková hledala svého manžela, proběhla v jejím malém bytě prohlídka, při které bylo zabaveno několik skautských průkazek a odznaků, razítek organizace Junák, fotoaparát a další věci.

„Když jsme jeli zpátky, ve Staré Pace mě našel můj tatínek a řekl mi: „Alenko, máš doma rozřezaný matrace, vypadá to tam hrozně.“

Situace paní Vojtíškové byla nezáviděníhodná. Na dané období vzpomíná:

„Nebylo to pro mne nic pěkného, protože z jedné strany jsem měla manžela, který byl zavřený, a z druhé strany jsem měla tatínka kulaka.

Nařízené líčení s jejím manželem se konalo 10. ledna 1955. O vyšším vojenském soudu v Praze na Hradčanech se naše pamětnice dozvěděla den předem. V rámci tohoto soudního řízení byly skautům uloženy několikaleté tresty odnětí svobody.

„Rozsudek byl v jednu hodinu po půlnoci a teprve na rozsudek nás pustili dovnitř. Nejstarší dostal 18, dva 16, jeden 15 a takové dardy skautíkům přivlastnili.“

Panu Vojtíškovi byl vyměřen trest odnětí svobody na dobu 16 let. Necelé dva roky pobýval na Ruzyni. Paní Vojtíšková vzpomíná na jednu z návštěv se svou maminkou:

„Maminka si neuměla představit, jaké to v tom vězení je. Když přišel jeden od vnitřní stráže a řekl: „Víte, jak se máte chovat, líbání je zakázáno a jestli se tak stane, okamžitě přeruším návštěvu!“ Maminka začala plakat a já jsem říkala: „Matko, plakat tu nesmíš!“ A teď dva členové vnitřní stráže přivlekli manžela. Nemohl chodit, byl to hrozný pohled.“

Svůj trest si dále odpykával od 27. května 1957 v nápravném pracovním táboře v Příbrami.

„V tom vězení se manžel snažil pracovat, protože tam byl se spoustou jiných skautíků a skautíci se mezi sebou vždycky najdou. Už na lágru byl nemocný, našlo se pět skautíků, aby za něho plnili vozíky uranu, aby se alespoň najedl.“

V roce 1960 podepsal prezident Antonín Novotný amnestii, díky které byl propuštěn po šesti letech i manžel paní Vojtíškové. Neodpykaný zbytek trestu mu byl prominut pod podmínkou, že se deset let nedopustí žádného trestného činu. Po návratu byl manžel paní Vojtíškové vážně nemocný – udělala se mu veliká cysta na krku. Po operaci měl problém dostat práci. Prošel řadou zaměstnání. Jeho vlastním projektem bylo vytvoření mechanizačního střediska pro obnovu památek. Nadále se věnoval i skautu, jehož činnost se mu podařila na chvíli obnovit v roce 1969.

„Bohužel pak nastala normalizace, takže skaut zase musel skončit.“

Ani pro paní Vojtíškovou nebylo lehké sehnat práci v době totalitního režimu. Vzpomíná na práci ve skladech ČSAD:

„Nadřela jsem se tam, dodnes mám nějaké pozůstatky na nohách, protože jsem měla na starost sudové hospodářství, kde bylo 200 litrů oleje, to znamenalo 200 kg. No a mimo to jsem měla sklad náhradních dílů, třeba některé bubny od kol u nákladáků nebyly také zrovna lehké.“

Později si naše pamětnice udělala jazykové zkoušky jako průvodkyně a procestovala Maďarsko a východní Německo. Po revoluci navštívila několikrát i západní Berlín a se svým manželem se mohla opět naplno věnovat skautu. Oba byli potěšeni úplnou rehabilitací pana Vojtíška v roce 1991. Na závěr nám paní Vojtíšková sdělila odkaz pro budoucí generace.

„Já bych jenom si přála, abyste nevěřili všem komunistům. Abyste nezapomněli, kolik všech estébáků a lidí napomáhalo, aby mohli ničit ostatní lidi, a abyste v životě nad maličkostmi jenom mávli rukou, abyste byli silní a svůj úděl, který v životě dostanete, dokázali unést do konce.“

I přes to, čím si naše pamětnice prošla, je stále usměvavá, milá a ochotná. Jsme rádi, že jsme mohli poznat někoho takového, jako je právě ona.